

ARCHIVNÍ FONDY A SBÍRKY KNIHOVNY NÁRODNÍHO MUZEA – ODDĚLENÍ KNIŽNÍ KULTURY

Název fondu	Místa vzniku fondu (sbírky)	Časový rozsah v letech od - do		Metráž	Původce fondu (sbírky)	Tematický popis
DYK Alois	-	1900	1971	2,09 bm	Alois Dyk (1881-1971), bankovní úředník, nakladatel. Zakladatel nakladatelství Emporium. Vydavatel bibliofilských tisků a grafických alb.	Originální ilustrace ke knihám vydaným Aloisem Dykem, grafické listy, exlibris, novoročenky, nátisky, fotografie Jana Konůpka, osobní korespondence.
Nakladatelství Bohumil Haase & synové	Praha	1825	1907	0,44 bm	Zakladatelem pražské firmy byl Bohumil Haase (1763-1824), který byl prvním nakladatelem a tiskařem v českých zemích, kde v knižní produkci převážila česká světská literatura nad českou náboženskou literaturou. Vydávají se např. vědecké práce českých obrozenců. V tradicích zakladatele pokračovali jeho synové Ludvík a Ondřej.	Obchodní korespondence, směnky, účetnictví firmy, informační letáky, rodinné písemnosti, pečetě.
Nakladatelství Rudolf Hála	Praha	1924	1962	0,77 bm	Rudolf Hála (1892-1968), grafik, typograf. Zabýval se tvorbou ex libris, významný úpravce knih (např. P. Stránský: Český stát /1945/, Krištof Plantin /1932/). Byl redaktorem časopisu Typografia.	Osobní korespondence s typografem Oldřichem Menhartem.

Nakladatelství Josef Hladký	Hranice; Praha	1881	1960	1,76 bm	Josef Hladký (1885-1960), vydavatel knih pro mládež a překladové beletrie v Praze a bibliofilských tisků v Hranicích na Moravě, sběratel a vydavatel grafiky a exlibris.	Korespondence a rukopisy spisovatelů, malířů, štočky (2 kart.), ilustrace, exlibris (2 kart.).
HLAVA Rudolf – Sbíрка kramářských písní	Semily	[1601]	[1988]	11,00 bm	Rudolf Hlava (1911-1988), český pedagog, archivář, kronikář, vlastivědný pracovník a sběratel ze Semil.	Korespondence R. Hlavy, sbírka kramářských tisků, sbírka kupletů, sbírka rukopisných zpěvníků, sbírka literatury s hudební tematikou, sbírka předsádkových a ručních papírů.
Nakladatelství Karel Chromovský	Praha	1925	1973	4,73 bm	Karel Chromovský (1908-nezjištěno), knihkupec a nakladatel. V roce 1938 získal knihkupeckou a nakladatelskou koncesi, kterou rozšířil o půjčovnu knih a divadelní agenturu. Vydával edici původních operet a veseloher pro ochotníky a edici chlapecké dobrodružné četby. Nakladatelskou činnost ukončil v roce 1948.	Osobní doklady, rukopisy a strojopisy vydávaných děl.
Nakladatelství Alois Chvála	Praha	1896	1976	6,27 bm	Alois Chvála (1885-1973), grafik a typograf. V letech 1921-1939 profesor typografické, později grafické školy v Praze. Věnoval se knižní grafice, ex libris, úpravám knih a typografii. Zakládající člen Spolku českých bibliofilů.	Osobní doklady A. Chvály, korespondence s osobnostmi českého a světového veřejného života (spisovatelé, umělci, typografové apod., v 15 kartonech), rukopisy přednášek, exlibris (ve 23 kartonech a 4 složkách), litery, štočky (v 15 kartonech), členské přihlášky Spolku sběratelů a přátel exlibris.

JIŘINCOVÁ Ludmila	-	1880	1990	2,30 bm	Ludmila Jiřincová (1912-1994), malířka, grafička, ilustrátorka. Věnovala se volné grafice (vytvořila přes 1200 grafických listů), ilustracím, exlibris, kreslenému filmu, plakátové tvorbě i malířství.	Grafika, ilustrace, exlibris, fotografie, litografické kameny L. Jiřincové; kresby jiných autorů, korespondence Jana Zrzavého.
Nakladatelství Method Kaláb	Praha	1902	19065	4,60 bm	Method Kaláb (1885-1963), světově uznávaný typograf a grafik. Od roku 1922 ředitel Průmyslové tiskárny v Praze. Autor klasizujících tiskových písem (antikva). Upravil řadu publikací.	Rukopisné poznámky M. Kalába, osobní památky, články, korespondence s typografy a umělci, typografika, fotografie, litery (ve 2 kartonech), exlibris, grafika, ilustrace.
KAŠPAR Adolf	-	1914	1923	0,22 bm)	Adolf Kašpar (1877-1934), slavný český ilustrátor a malíř (Babička, dílo A. Jiráska).	Korespondence Adolfa Kašpara s Janem Vilímem.
Nakladatelství Rudolf Kmoch	Praha	1943	1946	0,22 bm	Rudolf Kmoch (1903-1968), nakladatel, jehož kvalitní knižní produkce byla z části zaměřena na vydávání bibliofilů (edice Klub 777 bibliofilů).	Korespondence nakladatelská, strojopisy vydávaných děl.
Nakladatelství Stanislav Lolek	Praha	1929	1935	0,11 bm	Stanislav Lolek (1873-1936), malíř a grafik. Proslavil se jako krajinář inklinující k impresionismu. Jeho cyklus lesní zvěře inspiroval R. Těsnohlídka k napsání Příhod lišky Bystroušky.	Korespondence Stanislava Lolka s Tomášem Lejskem.
Nakladatelství Josef Lukasík	Ostrava	1914	1965	0,22 bm	Josef Lukasík (1914-1942), významný ostravský nakladatel činný od roku 1940. Vydával původní českou beletrii, poezii a literaturu pro děti. Nakladatelství zaniklo až v roce 1949.	Rodinné a nakladatelské doklady, fotografie, seznamy knih, ilustrace.

Nakladatelství Leopold Mazáč	Praha	1922	1946	0,77 bm	Leopold Mazáč (1890-1948), nakladatel a knihkupec, vydavatel české a světové beletrie a naučné literatury, významný slovakista (jako první u nás vydával slovenskou literaturu).	Korespondence se spisovateli, obchodní, nakladatelská, osobní rukopisy, ilustrace.
Nakladatelství Oldřich Menhart	Praha	1892	1981	3,30 bm	Oldřich Menhart (1887-1962), světově uznávaný typograf, autor řady písem (např. Manuscript). Autor návrhů obálek a vazeb, upravil řadu publikací (např. Korunovační řád českých králů, 1941).	Korespondence se světovými typografy, korespondence rodiny O. Menharta, typografické materiály, drobné tisky, osobní doklady O. Menharta, exlibris, štočky.
Nakladatelství Václav Naňka	Praha	1923	1979	0,11 bm	Václav Naňka (1906-1979), knihkupec a nakladatel v Praze. V roce 1934 převzal otcovo knihkupectví. Nakladatelskou činnost rozvinul až za německé okupace (příhody z cyklu Káji Maříka) a po válce vydával detektivky.	Nakladatelské rukopisy a strojopisy, knihy vydané nakladatelstvím, korespondence.
NOVÁČEK Josef	-	1908	1956	3,00 bm	Josef Nováček (1880-1957), bibliofil, příležitostný nakladatel ze záliby, sběratel. Syn archiváře V. J. Nováčka. Jeden z iniciátorů založení Spolku českých bibliofilů a od roku 1908 jednatel spolku. Vydal jen několik bibliofilských publikací, převážně vlastních drobných spisů k dějinám národního obrození, historie SČB a k připomínce otce.	Nakladatelská korespondence, korespondence se spisovateli, typografy a nakladateli, exlibris, novoročenky, grafika, plakáty, nakladatelské seznamy, drobné tisky, výstřižky.

Nakladatelství Arthur Novák	Praha	1904	1957	0,77 bm	Josef Nováček (1880-1957), bibliofil, příležitostný nakladatel ze záliby, sběratel. Syn archiváře V. J. Nováčka. Jeden z iniciátorů založení Spolku českých bibliofilů a od roku 1908 jednatel spolku. Vydal jen několik bibliofilských publikací, převážně vlastních drobných spisů k dějinám národního obrození, historie SČB a k připomínce otce.	Nakladatelská korespondence, korespondence se spisovateli, typografy a nakladateli, exlibris, novoročenky, grafika, plakáty, nakladatelské seznamy, drobné tisky, výstřižky.
Nakladatelství Josef Pelcl	Chrudim; Pardubice; Praha	1891	1918	1,21 bm	Josef Pelcl (1861-1916), vydavatel známého revue Rozhledy a edičních řad Knihovna Rozhledů, Kritická knihovna, Bibliotéka sociálních a politických nauk atd.	Korespondence s představiteli českého kulturního světa konce 19. a začátku 20. století (osobní a nakladatelská), rukopisy děl (básně, próza), vlastní úvahy.
Nakladatelství Václav Petr	Praha	1912	1978	5,94 bm	Václav Petr (1897-1978), knihkupec a nakladatel činný od roku 1921 do roku 1949. Vydával zvláště práce mladé české básnické generace (např. J. Wolkera) nebo cestopisy a dětskou literaturu.	Korespondence s představiteli českého a světového kulturního života (spisovatelé, malíři), nakladatelská korespondence, kartáčové otisky, korektury, ilustrace, štočky.
Nakladatelství Jaroslav Picka	Praha	1920	1950	0,99 bm	Jaroslav Picka (1897-1957), knihtiskař-amatér, vydavatel bibliofilských tisků od r. 1928 (přes 300 knižních titulů). Nejvýznamnější je čtyřsvazková edice Bible kralické (r.1936-39).	Korespondence s českými spisovateli, typografy a ilustrátory, štočky, ilustrace.

Nakladatelství Jan Pohořelý	Praha	1935	1949	0,11 bm	Jan Pohořelý (1913-1995), pražský nakladatel básnických, esejistických a filozofických děl zvláště se zaměřením na tvorbu Ladislava Klímy. Vydával díla polských spisovatelů v českém překladu, rovněž i bibliofilské tisky, na kterých spolupracoval například s J. Konůpkem.	Korespondence se spisovateli, ilustrátory, nakladatelská, osobní rukopisy, korektury, novinové výstřižky, nakladatelské prospekty a letáky.
Nakladatelství Václav Poláček	Praha	1927	1969	1,65 bm	Václav Poláček (1898-1969), levicově orientovaný nakladatel, v roce 1942 založil Pražské nakladatelství, zaměřené především na pragensia (např. cyklus Zmizelá Praha).	Korespondence se spisovateli, typografy, knihkupci, nakladateli, osobní.
Nakladatelství Václav Pour	Praha	1946	1949	0,44 bm	Václav Pour (1904-1987), v letech 1932 až 1949 vydavatel slavné Pourovy edice, kde vycházely práce přátelského okruhu literární kavárny Union. V roce 1939 získal nakladatelskou koncesi. Vydával i překlady světových spisovatelů.	Nakladatelské materiály, štočky, ilustrace.

Nakladatelství Kamill Resler	Praha	1899	1996	2,15 bm	Kamill Resler (1893-1961), právník, bibliofil a sběratel. Majitel advokátní kanceláře, kde zásluhou jeho sekretářky Erny Janské se vytvořilo kulturní milieu, jehož výsledkem bylo vydávání bibliofilských tisků. K. Resler se proslavil především jako advokát, obhájoval například ex-offo K. H. Franka. Překládal z němčiny a angličtiny a publikoval v odborných právnických časopisech. Byl sběratelem anarchistické a čarodějnické literatury.	Rukopisy, korespondence se spisovateli, malíři, drobná grafika, časopisy, štočky, hmotné památky.
Nakladatelství Jan Sonberg	Praha	1923	1978	0,66 bm	Josef Sonberg (1892-1979), typograf a knižní grafik. V letech 1941 až 1958 vedoucí faktor strojové sazárny Orbisu. Věnoval se knižním úpravám bibliofilských tisků a publikací výtvarného charakteru. Uplatnil nové postupy v tiskové sazbě a experimentoval s typografickými knižními úpravami.	Korespondence s českými typografy, malíři, spisovateli a kulturními činiteli, bibliofilské časopisy.
Nakladatelství Alois Srdce	Praha	1905	1962	0,99 bm	Alois Srdce (1888-1966), pokračovatel knihkupecké rodinné tradice, od roku 1914 začal působit i jako nakladatel. Vydával filozofickou literaturu, divadelní umění nebo světovou beletrii (např. díla Jerome K. Jerome).	Korespondence s představiteli českého a světového kulturního života (spisovatelé, malíři), nakladatelská korespondence, osobní památky, výstřižky z novin a časopisů, ilustrace.

Svaz českých knihkupců a nakladatelů	Praha	1903	1964	0,55 bm	Svaz českých knihkupců a nakladatelů (SČKN) byl založen v roce 1879 z podnětu českých nakladatelů (J. R. Vilímek, J. Otto, F. Topič) jako profesní organizace knihkupců a nakladatelů za účelem šíření českých knih a dodržování profesní etiky. Obnoven byl po roce 1990.	Doklady k činnosti Svazu, korespondence se spisovateli, nakladateli, fotografická dokumentace činnosti Svazu, drobné tisky, strojopisy a rukopisy děl připravovaných k tisku.
Nakladatelství František Šimáček	Praha	1884	1927	1,32 bm	František Šimáček (1834-1885), český nakladatel a novinář (vydával měsíčník Posel z Prahy, největším nakladatelským projektem byly Hrady, zámky a tvrze Království českého A. Sedláčka).	Korespondence s představiteli českého kulturního světa /spisovatelé, malíři, hudebníci/ konce 19. a začátku 20. století (osobní a nakladatelská), ilustrace, fotografie.
Nakladatelství Vilém Šmidt	Praha	1929	1977	0,22 bm	Vilém Šmidt (1908-1990), vyučený knihkupec. Od roku 1934 vydával nejprve soukromé tisky a od roku 1936 zahájil soustavnější ediční činnost. V roce 1940 získal nakladatelskou koncesi, v edicích Máj a Ratolest vydával díla českých klasiků, rovněž vydával literaturu pro děti, soudobou přeloženou prózu a poezii.	Korespondence se spisovateli, ilustrátory, nakladatelská korespondence, osobní dokumenty.

Nakladatelství Josef Váchal	Praha	1909	1984	1,98 bm	Josef Váchal (1884-1969), český malíř, grafik, knihař, řezbář a spisovatel. Váchal vynikal v grafických technikách, do kterých přinesl řadu nových postupů - například vícebarevný tisk z jedné desky. Je autor několika typů písma. Jeho spisovatelské dílo je plné symbolismu, mystiky a filozofických postřehů, které ovlivňovaly rovněž jeho život a daly základ k naprosto originální tvorbě tohoto českého všeuměla.	Materiály z pozůstalosti Anny Mackové, fotografie J. Váchala, rukopisy, poznámky, korespondence s nakladateli, výstřižky z novin, pozvánky na výstavy, výstavy Josefa Váchala - dokumentace, články J. Váchala, prospekty, exlibris, ilustrace, grafika, štočky, litery.
Nakladatelství Josef Richard Vilímek	Praha	1888	[1948]	0,22 bm)	Josef Richard Vilímek ml. (1860-1938), významný český nakladatel, vydavatel Humoristických listů. Vydával romány J. Verneho a K. Maye. Seznámil poprvé české čtenáře s S. Holmesem.	Korespondence a rukopisy českých spisovatelů, herců, dramatiků a politiků.
Nakladatelství Vladimír Žikeš	Praha	1840	1980	2,42 bm	Vladimír Žikeš (1906-1980), nakladatel, knihkupec, bibliofil a překladatel. Od roku 1937 majitel významného nakladatelství, zaměřeného na vydávání pragensii. Za 2. světové války se zapojil do Slovenského národního povstání. V roce 1945 otevřel tzv. Pražský salon, kde vystavovali své práce přední umělci spolupracující s nakladatelem Vladimírem Žikešem. Nakladatelství zaniklo v roce 1949.	Rukopisy československých politiků, doklady k Slovenskému národnímu povstání, nakladatelská korespondence, korespondence s českými kulturními činiteli (spisovatelé, malíři atd.), osobní korespondence, štočky, ilustrace, výstřižky z novin, časopisy, katalogy, nakladatelské prospekty a letáky.

Nakladatelství Leoš Karel Žižka	Praha	1857	1994	0,11 bm	Leoš Karel Žižka (1866-1969), knihkupec, nakladatel, spisovatel, v letech 1898 až 1939 ředitel Gremiální knihkupecké školy.	Korespondence s českými nakladateli, rukopisy, strojopisy - poznámky L. K. Žižky, propagační materiály, novinové výstřižky.